

Asia: VN/16835/2024

Lausuntopyyntö etukäteismaksusta tuomioistuimissa

Lausunnonantajan lausunto

Miten katsotte etukäteismaksun vaikuttavan asianosaisen harkintaan asiansa saattamisesta tuomioistuimen ratkaistavaksi?

Varsinais-Suomen hyvinvointialue toteaa, että etukäteismaksu voi lisätä asianosaisen huolellista ennakkoharkintaa ja vähentää perusteettomien tai selvästi menestymismahdollisuuksiltaan heikkojen asioiden vireillepanoa Esiselvityksessä todetulla tavalla.

Hyvinvointialueen näkökulmasta keskeistä on kuitenkin se, että merkittävä osa hyvinvointialueita koskevista oikeudenkäynneistä on tuomioistuinmaksulain mukaisesti maksuttomia yksityishenkilön vireille panemia sosiaalihuoltolaissa tarkoitettua palvelua koskevia asioita sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyviä asiakasmaksuja koskevia asioita. Oikeudenkäyntimaksun ennakkolisella perimisellä on siten rajallinen vaikutus hyvinvointialuetta koskevien oikeudenkäyntien vireille panoon.

Muiden kuin maksuttomien oikeudenkäyntiasioiden osalta hyvinvointialueen näkemyksen mukaan on tärkeää, että tuomioistuimiin vietäviä ilmeisen perusteettomia asioita pyritään vähentämään, jotta aiheettomat valitukset eivät kuormita oikeusjärjestelmää ja siten viivästyä tarpeettomasti päätösten täytäntöönpanoa.

Ilmeisen perusteettomien asioiden määrän vähentyminen tuo positiivisia taloudellisia vaikutuksia myös muille viranomaisille kuin vain tuomioistuinlaitoksille. Mikäli asiamäärät tuomioistuimessa vähentyisivät, vähentäisi se myös hyvinvointialueen työmäärää valitukseen vastaamisessa.

Ennakkomaksun maksamisen määräaika määritettäessä tulee ottaa huomioon se, että etukäteismaksun periminen ei kohtuuttomasti viivästyä asian käsittelyn aloittamista. Mikäli

etukäteismaksun maksuaika on pitkä, voi se johtaa asian käsittelyn aloittamisen viivästymiseen, joka viivästyttää tarpeettomasti päätösten täytäntöönpanoa. Toisaalta tulee myös ottaa huomioon, että etukäteismaksun periminen ei myöskään saa vaarantaa oikeutta saada asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, ettei etukäteismaksun periminen muodostu esteeksi muutoksenhaun käyttämiselle.

Onko teillä muuta lausuttavaa?

-

Railamaa Jaana
Varsinais-Suomen hyvinvointialue - Konsernipalvelut, lakipalvelut